

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до проекту Закону України “Про внесення зміни до Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності” щодо питання взаємного визнання оцінки відповідності та прийнятності промислових товарів з Європейським Союзом”, унесений народними депутатами України Федієнком О. П., Ватрасом В.А., Крячком М. В., Сохою Р. В. (реєстр. № 3904-1 від 04.08.2020) (далі – законопроект)

Законопроектом пропонується внести зміну до Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, доповнивши статтю 45 новою частиною п’ятою.

Метою законопроекту є удосконалення національного законодавства про взаємне визнання оцінки відповідності та прийнятності промислових товарів з Європейським Союзом для сприяння доступу українських промислових товарів на ринки Європейського Союзу та взаємного усунення технічних бар’єрів у торгівлі та доступу на українські ринки товарів, вироблених в Європейському Союзі, забезпечення прийняття національних стандартів на основі гармонізованих європейських стандартів, добровільне застосування яких вважається таким, що відповідає вимогам законодавства та у сферах, зазначених в Угоді АСАА, лише українською мовою.

Законопроект є альтернативним до проекту Закону № 3904 від 17.07.2020.

Мінфіном зазначено, що реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

Міненерго підтримує законопроект.

Позиція Мінекономіки.

Законопроект за предметом правового регулювання охоплюється положеннями Розділу IV “Торгівля і питання пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

Статтею 57 Угоди про асоціацію закріплено, що сторони домовились укласти Угоду про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (далі – Угода АСАА). Угода АСАА охоплюватиме один або декілька секторів перелічених у Додатку III до Угоди про асоціацію.

Законопроектом передбачено встановити, що *взаємне визнання оцінки відповідності та прийнятності промислових товарів між Україною та Європейським Союзом здійснюється відповідно та у сферах, визначених Угодою АСАА*. Проте, положення законодавства України не поширюються на Європейський Союз.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

3413-01/56474-01 від 16.09.2020

12:05:11

Частиною другою статті 45 чинної редакції Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності” (далі – Закон про технічні регламенти) вже передбачено, що *результати оцінки відповідності (протоколи випробувань, документи про відповідність тощо) вимогам технічних регламентів, проведеної в інших державах, визнаються і приймаються в Україні згідно з положеннями чинних міжнародних договорів України, які передбачають взаємне визнання результатів оцінки відповідності*. Частина друга статті 45 чинної редакції Закону про технічні регламенти має загальний характер і охоплює *будь-які* чинні міжнародні договори України, які передбачають взаємне визнання результатів оцінки відповідності, у тому числі з Європейським Союзом, відповідно, дія цієї частини *поширюватиметься на Угоду АСАА після її укладення*. Таким чином виникає питання щодо доцільності закріплення у статті 45 Закону про технічні регламенти спеціальних положень щодо Угоди АСАА.

Пунктом 6.1 Угоди ТБТ СОТ, зазначено, що без обмеження положень параграфів 3 та 4 статті 6 цієї Угоди, члени СОТ в разі можливості забезпечують визнання результатів процедур оцінки відповідності в країнах інших членів СОТ, навіть якщо такі процедури відрізняються від їхніх, за умови, що вони переконані в тому, що такі процедури надають таку саму впевненість у відповідності товарів чинним технічним регламентам чи стандартами, що й їхні процедури. Визнається, що може знадобитися проведення попередніх консультацій для досягнення взаємно прийнятної домовленості.

Пунктом 6.3 Угоди ТБТ СОТ зазначено, що у разі вимоги іншого члена СОТ рекомендується вступати у переговори для укладення угод про взаємне визнання результатів процедур оцінки відповідності кожного з них. Члени СОТ можуть вимагати, щоб такі угоди відповідали критеріям параграфу 1 статті 6 цієї Угоди та призводили до взаємного задоволення стосовно їхнього потенціалу в сприянні торгівлі відповідною продукцією.

Відповідно до статті 57 Угоди про асоціацію Угода АСАА передбачатиме, що торгівля товарами між Сторонами проводитиметься *на тих самих умовах, які застосовуються в торгівлі товарами між державами-членами ЄС*. З огляду на це вбачається, що аналіз необхідності внесення змін до законодавства України, в тому числі до Закону про технічні регламенти, доцільно проводити виходячи із *конкретних умов, які будуть визначені Угодою АСАА*.

Стосовно доповнення статті 45 Закону про технічні регламенти *частиною п'ятою* слід зазначити, що стаття 45 чинної редакції цього Закону містить лише *три частини*. Частиною четвертою цієї статті виключено на підставі Закону України № 2740-VIII від 06.06.2019.

Водночас, законопроект редакційно не відповідає назві розділу VIII “Визнання результатів оцінки відповідності” та назві статті 45 Закону про технічні регламенти, яку пропонується доповнити частиною п'ятою.

Також, об'єктом технічних регламентів є *продукція, а не лише товари* як пропонується встановити у абзаці першому запропонованої редакції частини п'ятої статті 45 Закону про технічні регламенти.

Відповідно до Закону України “Про стандартизацію” (далі – Закон про стандартизацію), яким встановлено правові та організаційні засади стандартизації в Україні, національні стандарти та кодекси усталеної практики приймаються державною мовою або в разі потреби однією з мов відповідних міжнародних або регіональних організацій стандартизації (стаття 7).

Відповідно до Закону про стандартизацію: роботи із стандартизації фінансуються їх замовниками; джерелами фінансування є кошти Державного бюджету України; кошти, передбачені на виконання програм і проектів; власні та залучені кошти суб’єктів господарювання; інші не заборонені законодавством джерела фінансування (частини перша-друга статті 28).

Наразі більшість гармонізованих європейських стандартів приймаються як національні стандарти для цілей застосування технічних регламентів, розроблених на основі відповідних актів законодавства ЄС, методами перекладу або підтвердження (мовою оригіналу).

Пропозиція приймати гармонізовані європейські стандарти виключно методом перекладу українською суперечить Закону про стандартизацію та правилам європейських організацій зі стандартизації та потребуватиме відповідного фінансування, у тому числі за кошти державного бюджету.

Зважаючи на викладене, реалізація законопроекту може призвести до необхідності залучення коштів державного бюджету на цілі фінансування прийняття гармонізованих європейських стандартів як національних методом перекладу (українською мовою).

Слід зауважити, що передбачені законопроектом положення є передчасними, оскільки Угода АСАА ще не укладена, законопроект за метою не узгоджується із міжнародно-правовими зобов’язаннями України у сфері європейської інтеграції, а також стаття 45 Закону про технічні регламенти потребує глибокого аналізу та доопрацювання щодо її відповідності іншим положенням цього Закону та принципу взаємності визнання результатів оцінки відповідності із положеннями, зокрема статті 6 Угоди ТБТ СОТ та статті 57 Угоди про асоціацію.